

ITEM No 9520/56

SPECIAL ATTENTION: Political Advisor
Audience Analysis
Translation Pool
FEP

PRIORITY
K
Oct 8
XIII-1295/A

HUNGARY

EXILE /1200/
Refugees /1204 a/

SHORT AUDIENCE ANALYSIS WITH A SON OF A KULAK.

SOURCE SALZBURG: A 20-year-old unskilled laborer from ABAUJ-SZANTO.

DATE OF OBSERVATION: Until the beginning of August 1956.

ENGLISH SUMMARY: Subsource's father exchanged his radio for a smaller type, because he was once arrested and charged with spreading RFE news. Now they are unable to listen to any Western stations. The population in Hungary is growing tired, they do not believe in America any more, since liberation is still as far away as it was. According to subsource, the whole situation has neither improved, or worsened. No one talks about the emigrants in the West. The XX. Party Congress did not bring any noticeable changes. RAKOSI's successor GERO was a bad disappointment.

EVALUATION COMMENT: None.

x x x

Broadcasts and Leaflets.

Informátorunk, Pista, szüleinek otthon régi, háboru előtti táskarádiójuk volt, amivel csak a KOSSUTH-adót lehetett - azt is gyengén - fogni. Így nyugati rádiót csak akkor hallott ha valami barátjánál volt, s ott épen beállították a rádiót. Apját 1952 vagy 53-ban egyizben letartóztatták, mert szálka volt a helyi párttitkár szemében. Ez alkalommal azt is felhozták ellene, hogy a SZER híreit terjeszti. Ezért apja aztán, - hogy további ilyen kellemetlenségeknek elejét vegye - elcserélte régi világvevő rádióját a már említett kis táskagépre, hogy még a gyanu se férközhessék hozzá, hogy nyugati rádiót hallgat.

/more/

Röpcédulát Pista maga is talált falujuk határában, sajnos azonban többnyire cseh nyelvűeket, amikkel nem tudott mit kezdeni. VIZSOLY-VILMÁNY-KISFALU térségében 1956 nyár elején nagy tömegű röplap esett, cseh is magyar is, sajnos több cseh mint magyar, mert a cseh röplap a lakosságot nem érdekli itt. A röplapokat aki találja, felszedi, a cseh nyelvt beadja a tanácsnál, a magyar nyelvt meg hazaviszi, előlvasni, továbbadni. A röplapok szövege általában tetszik az embereknek, különösen az érdekes, amit a nyugati viszonyokról mond.

Ugy a röplappal mint a rádióval úgy vannak az emberek, hogy lassan már unják a sok beszédet, ígéretet, véleményadást: mind gyakrabban hallani azt a nézetet, hogy az amerikaiak is csak beszélnek, de csinálni ők se csinálnak semmit a magyarság érdekében. Pedig nagyon várják, kívánják már az emberek, hogy történjék valami, mert a kommunisták már úgy rendezkednek be mintha örökké akarnának maradni. A koreai háború kitörésekor erősen felcsigázódtak a reménységek, hogy no most aztán lesz valami, jönnek az amerikaiak, kidobják az orosz, s "rendet csinálnak". Aztán húzódtott a dolog, nem történt semmi. 1952 végén jött EISENHOWER, akkor tőle remélték az emberek hogy "leszámol az orosz". Sajnos helyett az elnök elment GENFbe és lefényképezte magát barátságos pózban HRUSCSOVval és BULGANINnal. "Ennél nagyobb csalódás nem érte még a magyar népet" - mondja Pista. Így aztán nem csoda, ha az emberek lassan már senkinek se hisznek s végleg el vannak keseredve.

Rádióhallgatás miatt utóbbi időben ritka eset, hogy baja származik valakinek, de ezért előfordul. Így pl. Pista falujában 1956 tavaszán egy gazda /NU/, feketén borjut vágott. Emiatt letartóztatták s a tárgyaláson azt is felhozták ellene, súlyosbító körülménynek, hogy a SZER híreit terjeszti. Két évi börtönre ítélték és Pista által számszerűleg nem ismert, de "igen magas" pénzbírságra. Az ÁVHn valami hat fogát kiverték, a tárgyaláson egész pőszén tudott csak beszélni, ami a falubelieknek feltűnt.

Situation in Hungary.

Se jobb se rosszabb nem lett a helyzet az utóbbi időben, véli Pista, maradt a régi rossz mindenben. Talán kisé csökkent a nyomás a tsz-be való belépés irányában, viszont erősödött az adó és beszolgáltatás behajtása.

Jót a kommunizmusban Pista semmit se talál. Szerinte csak elrontották az egész országot mióta ők uralkodnak. Pista kénytelen volt elmenni segéd munkásnak DIÓSGYÓRbe, mert mint kulákfiut még tanulni se engedték.

/more/

Igy aztán érthető, ha Pista semmi jót nem talál a rendszerben, mely őt és családját így tönkretette. Legrosszabbnak természetesen az iparosok államosítását tartja, azután a föld elvételét és azt, hogy ha valakinek az apja kulák vagy egyéb ma üldözött minősítésű, a fiát nem engedik tanulni.

Exile.

Az emigrációról Pista otthon nem igen hallott. Az öregek néha emlegetik HORTHYt avval, hogy "alatta bezzeg jobb világ volt" de úgy tudják, hogy már régen meghalt, sehol se hallani róla. Más nevet nem hallott emlegetni.

Annasztia alapon hazatért emigránssal nem találkozott.

Fall of RAKOSI.

A XX. pártkongresszusról Pista munkahelyén hallott valamit, de nem értette, mi történt tulajdonképen. Egyes munkástársai, - akik rendszeresen hallgatták a SZER-t, mesélték az üzemben, hogy HRUSCSOV jó leszólta SZTALINT a pártkongresszuson s ő is részt vett valami röpgyűlésen, ahol a párttitkár beszélt valamit a "személyi kultuszról", de Pista ezt se értette meg egészen, csak azt látta, hogy a kommunisták bizonytalanok és a "melósok" jobban mernek "pofázni" mint azelőtt.

Nagyobb hatást váltott ki RAKOSI letünése. De az öröm itt csak addig tartott amig megtudták, hogy GERŐ lett az utódja.

Annyi változást RAKOSI bukása mégis hozott, hogy a pártfunkcionáriusok azóta még bizonytalanabbak, még kevésbé mernek fellépni a munkásokkal szemben. "Valami zürnek kell lenni a kommunistáknál odafent, de nem tudom hogy mi az" - fejezi be Pista.

End.